

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

System of pronouns in the Old English dialects has five different types. The peculiarity here is that not all types are used actively and there is a notable predomination in usage of possessive and demonstrative pronouns. Personal pronouns are represented very poorly. If we compare the quantity of pronouns in language, a significant prevalence of a masculine and feminine can be observed.

The quantitative systematization of verbs points to active use of infinitive as the core prevailing form required by functions in language. Use of preterite-present verbs is not a fundamental factor in Kentish dialect. Existence of separate strong and weak paradigm-based verb declensions is not a defining factor in the morphological system of this dialect.

Applying Greenberg's quantitative approach not only to the complete linguistic system, but rather its separate components, considering the morphological peculiarities of Kentish dialect in a system of lingvosynergetic analysis, we have to mention that so-called "predominant inflection index" of Kentish has the highest rate among three other dialects [1, 75].

The same occurs with the synthetic index of four dialects as well. But as we consider that, a morphological dissonance arises, consisting in consideration of a separate dialect of Old English as the sole representative in its special linguistic typology. Therefore, lingvosynergetic analysis in the given manner is possible, albeit questionable option of application of such method.

1. Гринберг Дж. Квантитативный подход к морфологической типологии языков // Новое в лингвистике. Вып. 3. М.: Изд-во иностр. л-ры, 1963. – с. 60-94.
2. Смирницкий А.И. Древнеанглийский язык. –М.:МГУ, 1998.–317 с.
3. Popova Y. V. Grammatical and Lexical Constituent of Pre-Election Discourse [Text]/ Y. V. Popova, Y. V. Yemelyanova, N. A. Prikhodko // Middle-East Journal of Scientific Research. – 2014. – № 19 (1). – С. 48-51.

**ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ЯК ДЖЕРЕЛО АВТОРСЬКИХ
ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ
(НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ДЖ. К. РОУЛІНГ
ТА ДЖ. Р. Р. ТОЛКІЄНА)**

Федорчук Р. А., студ. гр. ПР-22
(Сумський державний університет),
Приходько Н. А., викладач кафедри ГФ
(Сумський державний університет)

Неологізми — це один з розділів пасивного словника носіїв мови, слова що ще не ввійшли до широкого вжитку, але позначають явища

які виникли в сучасному суспільстві. Неологізми виникають через розвиток суспільства, появу нових предметів та явищ.

За джерелом виникнення неологізми поділяються на загальномовні та індивідуально-авторські [1, 235].

Загальномовними неологізмами вважаються ті, які за короткий проміжок часу стають загальним надбанням усіх носіїв мови, або певного кола людей. Вони виконують переважно номінативну функцію.

Індивідуально-авторські неологізми, іноді називають «окказіоналізмами», створюються письменниками та їх вживання, по-перше, виконує не стільки номінативну, скільки оціночно-виражальну функцію. По-друге, вони рідко виходять за межі контексту, не набувають широкого поширення та, як правило, залишаються приналежністю індивідуального стилю, тому зберігаються їх новизна та незвичність.

Окказіоналізми є тими словами, котрі утворюються за прикладами вже наявних у мовній системі слів. Вони відображають особливості світобачення автора твору, розширюють образні засоби і слугують одним із способів творення мовної гри. Авторські неологізми в романах Джю Роулінг та Дж. Толкієном охоплюють дуже широкий шар лексики: від абсолютно конкретних предметів і дій, які часто вже мають свою назву, до назв нових речей і часто нереальних, фантастичних персонажів. Робиться це для надання більшої достовірності створеному світу. Авторські неологізми часто не стають одиницями словника, хоча найбільш вдалі та комунікативно-значущі або необхідні слова переймаються мовним колективом і потрапляють у словниковий склад мови.

Авторські новоутворення, як і всі неологізми, з'являються в мові кількома шляхами:

1) шляхом словоскладання – складання двох основ, як правило, омонімічних словоформ. Аналіз компонентів, що входять до складу авторського неологізму-складного слова, дає можливість, знаючи їх лексичне значення, з'ясувати значення всього комплексу. Наприклад *Wilderland* – цей неологізм утворений за допомогою злиття двох основ, ймовірно, що в основі першої частини цього слова лежить англійське слова *wilderness*–незаймана природа, пустеля; друга ж частина складається з слова *land*–земля, країна [2, 115];

2) шляхом семантичного деривату, тобто розвитку у вже існуючому слові нового, вторинного значення на основі схожості явища, що знов позначається, з явищем вже відомим Наприклад,

слово *galleon* означає «галеон» (*парусне судно*). Проте в творах Дж. Роулінг *galleon* (28, 152) має значення “золота монета”;

3) шляхом запозичення слів з інших мов або з підсистем даної мови (з діалектів, просторіччя, жаргонів) Дж. Роулінг використовує запозичення з латинської мови. Особливо багато латинських слів використано в заклинаннях (*Disarming spell* – *закляття роззброєння* – *Expelliarmus*);

4) шляхом конверсії – це функціональний перехід слова з однієї частини мови в іншу, тобто вживання одного і того ж слова як іншої частини мови. У романах Дж. Роулінг був знайдений всього один авторський неологізм, утворений у такий спосіб — слово *erumpent*, що означає магічну тварину.

Отже, серед лексичних одиниць, використовуваних як Джоан Кейтлін Роулінг так і Джоном Рональдом Руелом Толкієном для позначення вигаданих об'єктів і суб'єктів чарівного світу, найбільш затребуваними є конструкції, утворені способом словоскладання (*Padfoot*), що й не дивно, оскільки в основі словоскладання стоїть принцип мовної економії. На другому місці стоїть афіксація (*Bywater*, *Halfling*).

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля – К., 2006. – 716 с.
2. Tolkien J. R. R. *The Fellowship of the Ring: Being the First Part of The Lord of the Rings* / Tolkien John Ronald Reuel. – Harcourt: Houghton Mifflin, 2003. – 398 p.
3. Rowling J. K. *Harry Potter and the Goblet of Fire*. London : Bloomsbury / Rowling Joanne Kathleen. – London : Bloomsbury, 2000. – 636 p.
4. Швачко С. О. Концептуальний підхід до структурних одиниць текстів: контрастивні аспекти [Текст] / С. О. Швачко, І. К. Кобякова, Т. О. Анохіна // Вісник Сумського державного університету. Серія Філологія. - 2007. - № 2. - С. 173-179.